

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENEČ

Cene inseratov:

Enostolpna petina vrsta
mal oglas po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6.—.

Pri večjem naročilu popust.
Izveja vsak dan izvešči
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.
Poština plačana v polovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 30, upravništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 13.549 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Ob konferenci male antante.

Ob priliki sestanka male antante v Belgradu je potrebno izpregovoriti nekaj besedi o našem notranjepolitičnem problemu.

Predmet razgovorov med vodivnimi državniški Čehoslovaške, Jugoslavije in Romunije bo tvorila alijansa, ki naj se sklepe s Francijo, vzpostavitev zvez z Rusijo in naravno tudi druga vprašanja mednarodne politike, ki so s tem v zvezi. Določile se bodo — ako se obistinijo optimistični upi — nekatere skupne smernice glede na odnose te države napram drugim sosednim državam.

S stališča moderne demokracije sestanki samih diplomatov ne predstavljajo najidealnejše rešitve perečih zunanje-političnih vprašanj. Tajnost, s katero se tu obravnavajo najvitalnejše zadeve prizadetih narodov, onemogočuje vpogled v stvari, od katerih je odvisna njihova usoda. Tu se čestokrat prevzemajo obveznosti, o katerih pod pretezo, da so vsebovane v tajnih klavzulah, nikoli nihče nič ne izve razun par oseb. Državniki večkrat pribežijo tudi k sredstvu, da obstoj takih klavzul enostavno zanikajo, dokler čas ne pokaže, da le obstojajo. Zgodovina trozveze in velike antante nam to jasno pove in spomini državnikov nam odkrivajo stvari, o katerih se nobenemu parlamentu, kaj še navadnim državljanom, ni nikoli niti sanjalo.

Na vsak način pa sklepi takih konferenc, tudi v slučaju, da se objavijo, zahtevajo močne zaslonbe celokupnega ljudstva. Ne zadostuje, da stoji za njimi kakšna slučajna večina parlamenta, ko gre za vprašanja, ki obvezujejo narode časih, da doprinašajo če treba zanje največje žrtve. Tudi trozveza je imela v bivši avstroogrski monarhiji zase večino, ki so si jo Nemci pridobivali s pomočjo poljskega kluba; koliko pa je bilo to vredno, je pokazala svetovna vojna. Danes velja to velikobolj, ko narodi niso več poslušna čreda ki bi se dala gnati, kamor bi kdo hotel.

Če pa pogledamo našo državo, vlada v njej dejansko del srbskega naroda po radikalni stranki, ki bi ne imela večine, da ne glasuje iz oportunizma zanj makedonski begi in Nemci. Ne ravno neznan del srbskega naroda se ne strinja povsem niti z notranje- niti z zunanje-političnimi smernicami Pašičevega režima. Pa četudi bi lahko rekli, da je srbski narod kot moralna celota v glavnem za to politiko, stoji brezsporno dejstvo, da ves slovenski in hrvatski narod stoji v opoziciji proti politiki Belgrada in to v bistvenih vprašanjih. Pašičev režim ima pred očmi v glavnem hegemonijo srbstva, to, kar smatra on za koristno srbstva tako v državi kakor na mednarodnem poprišču; koristi Slovencev in Hrvatov pa igrajo povsem podrejeno vlogo. To je tembolj usodnega pomena, ker se zunanje-politični nazor Slovencev in Hrvatov v najbolj važnih vprašanjih gotovo velikobolj krijejo z Masarykovimi in Beneševimi nego Pašičevi velikosrbski, ki sploh ne računajo z novim duhom, ki je zavel tudi v mednarodni politiki po svetovni vojni. Tako je Čehoslovaška primorana gledati na nam najbližje probleme skozi Pašičeva velikosrbska očala, dasi ta čisto napačno kažejo. To, kar se zdaj v Belgradu razgovarja in pogaja z zastopniki prijateljskih držav, to ni naša država, ampak samo torzo države.

K uspešni rešitvi naših zunanje-političnih vprašanj ni mogoče pristopiti, dokler vlada SHS ne bo predstavljala sporazumne volje vseh treh narodov v državi. Dokler pa vlada nasilje in po verolomstvu in nečednih mahinacijah uzakonjen centralizem, ne morejo konference prinesiti nobenega resničnega in trajnega sadu, ker se ne morejo pred svetom izkazati z zaupnico vseh delov naše države, razun če morebiti belgrajski režim smatra Slovence in Hrvate za »narodni manjšinici, ki sta v vseh bitnih vprašanjih države »quantitatively negligible«. Državniki male antante bi ravni samo v lastnem interesu, če bi zunanje-politične probleme male antante premotrivali tudi stališča no-

tranje politike, kajti ti dve oblasti se ne dasta ločiti. Načelo, da notranje politike nič ne briga, kaj dela zunanja, in zunanjo nič, kaj dela notranja, je temeljno pogrešeno in sploh nemogoče, ako se državniški nočejo voditi od iluzij. Dobra zunanja politika v Jugoslaviji terja neobhodno dobro notranjo politiko, sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci in ureditev države na podlagi enakopravnosti treh narodov, od ka-

terih bo vsak imel svoj homerule. Potem bo tudi v zunanji politiki prišla do izraza volja vsakega izmed teh državnih narodov in se bo vodila sporazumno, ne pa da bi jo diktirala volja enega samega režima, ki si je z ustavo zagotovil hegemonijo v državi treh narodov.

Če bodo diplomati male antante to jemali vpogled, bodo samo koristili stvari, ki jo zastopajo.

Dr. Beneš o nalogi male antante.

RAZGOVOR NAŠEGA POROČEVALCA Z DR. BENEŠEM.

Belgrad, 9. jan. (Izv.) Z ozirom na važnost sestanka zunanjih ministrov male antante, se je Vaš dopisnik odpeljal davi v Indžijo, kjer je počakal na brzovlak, s katerim se je pripeljal čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš. G. dr. Beneš je bil ljubezniv in je sprejel vašega dopisnika v svojem salonskem vozu, v katerem je bil tudi belgrajski čehoslovaški poslanik dr. Šeba.

G. dr. Beneš je izjavil, da se bo program dela konference male antante doleži na prvem skupnem sestanku ministrov, kjer se bodo izmenjale misli o vseh vprašanjih. V razpravo pridejo vsi dogodki, ki so se v splošni svetovni politiki dogodili po sestanku male antante v Sinaji avgusta meseca lanskega leta. Ta sestanek predstavnikov male antante se mora smatrati za eno od periodičnih konferenc male antante, na katerih zastopniki držav male antante izmenjavajo misli in sklepajo o skupnih interesih in o enotnem nastopu v vseh skupnih zadevah.

Govorilo se bo o Grški, Poljski in Nemški, sklepi pa bodo odvisni od vidikov, ki se bodo pokazali tekom razprave.

Posebne važnosti je vprašanje posojila Mažarski, o čemur ni mogoče dati pojasnila, dokler ne pride do tozadevnih enotnih zaključkov. Kar se tiče tega posojila Mažarski, obstojajo razne sporne točke, ki jih bo treba temeljito proučiti, da se pride do enotnega stališča.

Konferenca male antante.

PRIHOD ZASTOPNIKOV ZUNANJH DRŽAV. — DUCA ŠE NI DOSPEL. — PREDLOG DR. BENEŠA ZA ODOBRITEV FRANCOSKO-ČEHOSLOVAŠKE VOJNE KONVENCIJE. — SLOVESNOSTI.

Belgrad, 9. jan. (Izv.) Radi velikih sneženih zametov je zagrebški brzovlak prišel še-le ob 9. uri 40 minut. S tem vlakom se je pripeljal čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš s soprogo, načelnik njegovega kabineta Jan Skalicki, načelnik arhiva čehoslovaškega zunanjega ministrstva Ostenski, čehoslovaški poslanik v Belgradu Šeba, minister za vere dr. Janić in minister za socialno politiko dr. Peleš. Na kolodvoru so ga sprejeli dr. Ninčič s soprogo, Panta Gavrilović, šef policije Lazarević, naš poslanik v Pragi Ljuba Nešić, dr. Otakar Rybař, razni visoki uradniki zunanjega ministrstva, celokupno čehoslovaško poslaništvo, čehoslovaška kolonija v Belgradu, ravnatelj čehoslovaškega iskovenega urada dr. Čermak in številni zastopniki domačega in inozemskega tiska.

Na peronu je pozdravil dr. Beneša dr. Ninčič, na kar so zasedli avtomobile in se odpeljali v hotel »Palace«, kjer je nastanjena čehoslovaška delegacija.

Belgrad, 9. jan. (Izv.) Po programu bi danes moral biti prvi dan konference male antante, vendar so vsi za danes določeni sestanki radi izostalega prihoda romunskega ministra zunanjih zadev Duce odpadli. Radi velikih sneženih zametov bo namreč prišel vlak z romunsko delegacijo še-le jutri približno ob 4. zjutraj mesto danes ob 10. dopoldne. Za danes določena politična konferenca je odpadla, vendar se je vršil sestanek med dr. Benešem in dr. Ninčičem. Po kratki razpravi o dnevnem redu sta se oba državnika podala k Nikoli Pašiču, kjer sta se mudila pol-druugo uro. Doznavamo, da se je na tem sestanku razpravljalo o predlogu dr. Beneša, katerega bo leta kot prvega stavil na

Glede priznanja sovjetske Rusije je izjavil dr. Beneš, da je njegovo stališče v tem pogledu jasno in že znano.

Konferenca bo imela pretežno političen značaj, vendar se bodo obravnavala tudi nekatera gospodarska vprašanja. Obstoječa trgovska pogodba med Čehoslovaško in Jugoslavijo je začasna in treba jo bo nadomestiti s trajno pogodbo. Čehoslovaška je pripravila ves potreben material za to in se bodo vsa ta vprašanja, ki pridejo pri sklepanju take pogodbe v poštev, razpravljala ob tej priliki. Vendar se bo razprava o teh vprašanjih vršila izven konference male antante. Trgovski posli se z dobrim uspehom izvršujejo samo takrat, kadar imata obe stranki od teh poslov koristi. Vse nesporazume je treba odpraviti, ker je politika ne samo odvisna od gospodarstva, temveč je politika pravzaprav gospodarstvo. Zato je treba gospodarske nesporazume obravnavati na isti način kakor politične spore.

Problemi kulturne prirode ob tej priliki ne bodo prišli v razpravo. Čehoslovaška bo vedno delala za čim ožje kulturne stike obeh držav.

Končno je dr. Beneš izrazil svojo nado in najiskrenejšo željo, da bi prijateljstvo med obeh slovanskima državama ostalo trajno in čvrsto, in izjavil, da bo sedanja konferenca male antante prava manifestacija tega prijateljstva in da bo ponovno pokazala vsemu svetu čvrsto voljo male antante, da se ohrani mir.

Ninčič s soprogo, čehoslovaški poslanik Šeba, romunski poslanik Emandi s soprogo, pomočnik zunanjega ministrstva Panta Gavrilović, naš poslanik v Pragi Ljuba Nešić, šef Beneševga kabineta Jan Skalicki in drugi.

Belgrad, 9. jan. (Izv.) Danes zvečer se je vršil na dvoru ples ob priliki rojstnega dne kraljice Marije. Prisostvovali so vsi navzoči zastopniki male antante, diplomatski zbor, ugledno meščanstvo, višje uradništvo in častništvo ter zastopniki listov.

STALIŠČE HRSS.

Zagreb, 9. jan. (Izv.) Predsedništvo HRSS je izdalo izjavo o bivanju Stjepana Radića na Dunaju, kjer pravi med drugim: »Sporazumno z našimi angleškimi prijatelji in na podlagi poročil, ki jih je dobil Radić od vodstva HRSS in HZ v London, se je Radić odločil priti za nekaj časa na Dunaj, da resno poskusi sporazum z onimi srbskimi politiki, ki iskreno priznavajo in jasno uvidevajo, da se na Hrvatskem nad hrvatskim narodom ne more in ne sme vladati s silo. Če bi pri srbskih demokratih prevladala Davidovičeva struja, bi utegnilo priti do sporazuma, in sicer na j-p-r-e-j v svrhu, da se zruši gosposka samosrbska Pašičeva vlada, na mesto nje pa pride na površje hrvatsko-srbska-slovenska vlada, ki bi na poletje izvršila nove volitve s programom za sporazum med Srbi in Hrvatimi.«

Zanella napoveduje skorajšnje osvobojenje Reke.

Sušak, 9. jan. (Izv.) »La Difesa« pri naša na prvem mestu zahvalo reškega predsednika Zanella za došla mu novoletna voščila. V zahvali zagotavlja Zanella Rečane, da bo Reka tekom malo mesecev osvobodena italijanskega jarma. Zvesti sinovi Reke se bodo mogli še letos vrniti v svojo domovino. »Reka bo kmalu svobodna in neodvisna in Rečani bodo zopet gospodarji v svoji hiši.«

Sestanek angleškega parlamenta.

London, 9. jan. (Izv.) Parlament se je včeraj sestal na svojo prvo sejo, da izvoli svoje predsedništvo. Za predsednika (speaker-ja) je bil izvoljen dosedanj pred-sednik Whitter. Seja je bila zelo številno obiskana. Ko je vstopil v zbornico Mac Donald, so ga njegovi pristaši burno pozdravljali. Lloyd George je zavzel svoje staro mesto na strani opozicije. Parlament se po izvolitvi predsedstva odgodi za teden dni, 15. januarja pa bo kralj na svečan način otvoril parlament s prestolnim govorom.

PROGRAMATičNI GOVOR MAC DONALDA.

London, 9. jan. (Izv.) V Alberthalu je imel Ramsay Mac Donald pred več tisoč poslušalci svoj programatični govor, v katerem je izjavil, da bo delavska stranka prevzela vlado, čeprav nerada, ker slabe uprave in državne konkurence mase nihče rad ne prevzema. Ako pa se je odločila delavska stranka kljub temu, da prevzame vlado, je to sklenila zato, da bo po svojih močeh pomagala izlečiti svet od nepravil, pod katerimi danes vse trpi. — Delavska stranka bo poskušala organizirati vse demokratsko misleče ljudi, da preprečijo vojne katastrofe in da se večno oboroževanje ustavi. Na mesto oboroževanja pa mora priti do splošnega sporazuma med državami. — Končno je izjavil, da je treba napraviti konec nesmisli, da Anglija ne sme priznati sovjetske vlade zaradi njene notranje politike.

PESIMIZEM V FRANCJI.

Pariz, 9. jan. (Izv.) Včeraj so se zopet pričele seje parlamenta in senata. Starostni predsednik senata Denis je imel pri tej priliki nagovor, v katerem je pripoznal, da se Francija zaradi potrebe novih davkov, zaradi draginje in zaradi valutne krize ne nahaja baš v zavidljivem položaju. Pogled na izid zadnjih volitev v Angliji za francosko zunanjo politiko ni posebno razveseljav.

AMERIKA NE PRIZNA RUSIJE.

Newyork, 9. jan. (Izv.) »Newyork Herald« poroča, da je izjavil Coolidge, da ne bo prej priznal sedanje sovjetske vlade v Rusiji, dokler se zanj ne izreče ruski narod s plebiscitom.

BOLGARSKI DEMANTI.

Sofija, 9. jan. (Izv.) Brzojavna bolgarska agencija dementira vesti, da bi bila bolgarska vlada dovolila razkralju Ferdinandu povratek v Sofijo.

OMEJITEV EFEKTNE TRGOVINE V MAZARSKI.

Budimpešta, 9. jan. (Izv.) Finančni minister je izdal novo naredbo za trgovino z efekti, za katero bo potrebno poslej posebno dovoljenje.

DEMANTI ATENTATA NA KEMAL PAŠO

Carigrad, 9. jan. (Izv.) Uradno dementirajo poročila o atentatu na Kemal pašo.

SILEN VIHAR NA MORJU.

Pariz, 9. jan. (Izv.) Po hudem viharju so se morski valovi z vso silo zagnali na francosko obrežje ob Atlantskem oceanu in povzročili ogromno škodo. Veliko številno ladij se je potopilo.

TROCKI OBOLEL.

Moskva, 9. jan. (Izv.) Trocki je obolel na španski bolezn. Zdravniki so mu priporočili dvomesečni dopust.

TEKSTILNI STRAJK V PORUHRJU.

Köln, 9. jan. (Izv.) V Krefeldu so začeli štrajkati delavci tekstilne industrije.

Slovenski glas v angleščini.

V 5. številki angleške »Slavonic Review« decembra 1923 je objavil Franjo Šuklje članek »Centralizem in avtonomija v Jugoslaviji, ki ga tu kratko posnemamo:

Potem ko je pisatelj ugotovil vladajoče nezadovoljstvo v Jugoslaviji, ki povzroča celo že diskusije o nadaljnjem obstoju kraljestva, prehaja k dejstvom, ki so po njegovem mnenju to stanje povzročila. Ljudstvo, pravi Franjo Šuklje, ni bilo na razpad monarhije pripravljeno, ko se je pa zedinjenje izvršilo, se ni mislilo na geslo »chiaro patti, buoni amici« ter se je osnovala nova država brez vsakega predhodnega dogovora, na kakšni podlagi živeti skupaj. Tako je srbska večina ob kratkovidni abstinenčni politiki Hrvatov uzakonila centralistično ustavo. Gotovo pa je, da je centralizem ona državna oblika, ki najmanj pristaja Jugoslaviji.

Pisatelj meni, da imamo s stališča jezikoslovcev opraviti v naši državi z enim in ne s tremi narodi. Toda, — takoj pristavlja, — če smo jezikovno virtualno eno, vendar to edinstvo še ne zadostuje za stvaritev enega naroda. Pisatelj navaja različne zgodovinske razvoje Srbov, Hrvatov in Slovencev, njihov čisto različni nazor o svetu, ki se izraža v katolicizmu na eni in bizantinski kulturi na drugi strani, nadalje gospodarsko-geografske razlike; poudarja pa tudi razliko med Slovenci in Hrvati. Tega ni mogoče slišati v eno vrečo. Čim bolj se te razlike vpoštevajo, tem bolj silijo na površje, dočim bi jih modro postopanje polagoma izgledalo. Tako pa široki krogi tako na Hrvatskem kakor v Sloveniji

dolžijo belgajske državniške velikosrbskih teženj. Čeprav bi to ne bilo resnično, samo dejstvo, da so tega osumljeni, otežuje pomirjenje prečanov z novim redom. K temu pride okolnost, da so Slovenci, ki bi se po mnenju F. Šukljeja s Srbi lažje sporazumeli, ako bi bili njihovi neposredni sosedji, od Srbov ločeni po Hrvatih.

Pisatelj opisuje nato Hrvate kot visoko nadarjen, toda nestanovitni narod, ki mu je mnogo škodovalo nekdanje nadvladstvo izrojene aristokracije. Vsled te zgodovinske povzročenosti neizobraženosti so se hrvatske množice vdale vplivu St. Radića, ki je po mnenju pisatelja zelo nadarjen človek, toda demagog v najvišji meri, kateri je pridobil kmete zase z obljubo, da v mirotni kmetijski republiki ne bodo plačevali davkov niti dajali rekrutov. (Uredništvo Slavonic Review pripominja k temu, da je Radić to dementiral.) Na vsak način pa Radić, ki je prvi proniknil v dušo svojega naroda, danes ta narod v svoji osebi naravnost predstavlja.

Pa tudi v Sloveniji vlada velika nezadovoljnost z Belgradom. Centralizem predpostavlja iskušeno, kvalificirano in pošteno birokracijo, ki je Belgrad nima. Nazadnjaška državna uprava je zlasti gospodarsko stanje Slovenije le poslabšala. Šuklje navaja predvsem neenakost obdavčenja in neizenačenih davčnih sistemov v državi, vsled katerih je Srbija neprimerno manj obremenjena nego prečanske dežele. Slovenija ima vrh tega najtočnejše delujoči davčni aparat iz avstrijske dežele, vsled katerega se iz nje iztisnejo mnogo višje vsote nego so budžetirane. Naravnost barbarska uvedba pa je kuluk, ki spominja na proslulo tlako predrevolucionarne Francije. Vsled tega ni čudno, da se v Sloveniji, kjer imajo pod novo državo vseučilišče, tehnično visoko šolo, trgovsko akademijo in glasbeni konservatorij, pritožujejo, da smo plačali državno edinstvo s — padcem naše kulture! (Klicaj od avtorja.) Nedostatki režima povzročajo spricho psihologije prečanov, ki se niso naučili usmerjenosti v šoli politične svobode in samovladstva, naravnost kipeče razpoloženje, ki pa je daleč od tega, da bi moglo preiti v očitni punt; mora se pa reči, da je to stanje nevzdržljivo in da je ureditev razmer v nujnem interesu države in dinastije. Edini pot je korenita revizija vidovdanske ustave in nadomestitev centralizma s pametno mero samouprave.

Nato razlaga F. Šuklje svoje nazore o samoupravi. Ona se ne sme po njegovem mnenju naslanjati izključno na etnografskih ali zgodovinskih mejah, ker bi to oteževalo zblizanje, ampak izhajati predvsem z vidika upravnih potreb. Kar lažje in boljše lahko vrši centrala, naj vrši centrala; kar lažje in boljše opravi lokalna oblast, naj opravlja le-ta. Pisatelj opozarja na temeljno hibo bivše avstrijske samouprave, ki je obstojala v tem, da so vse kronovine brez razlike (izvzemši Galicijo) imele popolnoma enako samoupravo. Treba je gledati, da dobijo oni kraji, ki stoje na politično in gospodarsko nižji stopnji, širši samoupravni delokrog nego drugi. Samouprava mora tudi razpolagati z izvrstno zakonodajno močjo. To je tudi v interesu parlamenta, ki je preobtežen z zakonodajnimi posli. Razume se, da potrebuje samouprava tudi svoje lastne finance in kvalificiranega osebja. Glede slednjega je Š. nekoliko pesimist, češ, da so slabe izkušnje, ki jih je imela Slovenija po pre-

vratu s svojim provincijalnim vladnim aparatom, take, da morejo precej ublažiti prevelike separatistične težnje in zadrževati preveliko zaupanje v lastno moč. Za Slovenijo zadostuje, če dobi nekoliko razširjeni tip deželne samouprave, kakor jo je imela kot avstrijska kronovina. Imela bi upravo nad deželno kulturo, prosveto, socialno blaginjo, občinsko zakonodajo in morebiti tudi nad pravosodstvom; davčni sistem pa naj bi se uredil tako, da bi se dohodki razdelili v primerni proporciji med državo in deželo. Mora se pa tudi gledati, da se ne ponovi napaka stare Avstrije, to je dualizem, kateri je vladal v upravi vsled soobstoja deželnih oblasti, odgovornih obenem državi in deželi. Jasno je, da se mora okrepiti čut samoodgovornosti in pritegniti ljudstvo čim bolj k upravi, kajti le narod, ki sam opravlja svoje lokalne posle, je v resnici svoboden.

Pisatelj nato svari pred nevarnostjo separatizma, kateri bi se po njegovem mnenju moral razviti, ako bi lokalna samouprava vsebovala količakar, kar bi slabilo državo kot celoto. Opozarja na nevarnost od zunanjih sovražnikov, predvsem Italije. Meni, da je treba le zmerno količino državniškega čuta in sposobnosti, da se ustvarijo nogoji za resnični sporazum med Slovenci, Hrvati in Srbi. Edina formula je: revizija vidovdanske ustave v smislu zmernega zakonodajne avtonomije. Ta kompromis — tako meni Šuklje — se ne more doseči z enim udarcem in ne na en in isti način. Lažje se doseže s Slovenci, ki so solidni, organizirani in navram Srbov boljše razpoloženi, nego s Hrvati, kojih odnose navram Srbov je zastupila avstrijska in agrska politika. Treba pa je naplašati, da se mora privezanost Hrvatov na njihove zgodovinske tradicije spoštovati. Le na ta način se vzpostavi staro bratstvo med Srbi in Hrvati, posebno potem, ko se bolj zapadni Slovenci privadijo na novo stanje.

Ta izvajanja prinašamo kot dokaz, kako se za naše zadeve zelo zanima inozemstvo, ne da bi premetirali podrobnosti avtorjevih tez in mnenj, v koliko da odgovarjajo državnopravnim zahtevam slovenskega naroda in v koliko se nam te teze zde zadostne. Vsekakor štejemo g. Šukljeja v veliko zaslug, da je informiral angleško javnost o naših razmerah v tako odlični reviji kakor je »Slavonic Review«.

Politične vesti.

+ Shodi SLS. V nedeljo, dne 6. t. m. se je vršil v Pod sredi javen shod SLS, na katerem je v poldrugo urnem govoru poročal o političnem položaju poslanec Vrečk o. Zborovalci so soglasno obsodili vse nakane nasprotnikov proti naši stranki, ki jih je razkrl g. poslanec in so njemu in celemu Jugoslovanskemu klubu izrekli popolno zaupanje. Nato je govoril še tajnik Ivan Deželak. — Isti dan popoldne se je vršil shod v prostorih g. Ivana Šerbeca, posestnika in gostilničarja na Vel. Kamnu. Mnogoštevilnim poslušalcem je poročal o političnem položaju in o vseh krivicah, ki se godijo Slovincem, poslanec Vrečk o. Zborovalci so izrekli popolno zaupanje dr. Korošcu in celemu Jugoslovanskemu klubu. Za poslanec Vrečk o je govoril okrajni tajnik SLS Deželak, ki je v kratkem govoru razjasnil, kdo vsiljuje Slovincem razredni boj, kaj so posledice razrednega boja v narodu, da je samo edi-

no prava stranka tista, ki hoče, da živi vsa-

ki stan.
+ Led se taja. Pod tem naslovom je priobčila »Marburger Zeitung« članek, v katerem opozarja, kako je začela, dasi zelo polagoma, tudi med radikali in demokrati prodirati misel na sporazum med tremi jugoslovanskimi bratskimi narodi. Doslej smo bili vajeni misliti — izjava list — da obstoja ovira proti sporazumu zgolj v nekih osebnostih, toda danes je vsakomur jasno, da je ta ovira v miselnosti zastopnikov srbskega naroda, ki se smatrajo za edini državotvorni element v državi in trdovratno zahtevajo podreditve ostalih delov. Istotako je pa danes tudi jasno, da v naši državi tako dolgo ne more priti do miru in reda, dokler se tudi Slovincem in Hrvatom ne prizna vpliv na ureditev države, ki ga žele in jim gre. Misel sporazuma kakor rečeno prodira tudi med Srbi, le žal da manjka tam zastopstvu te misli krepke osebnosti, odkar je umrl Stojan Protić. Vsekakor pa se okoli sre jugoslovanskih plemen začena tajati led in nove volitve nam utegnemo prinesiti konstelacijo, ki bi pomenjala politično pomlad.

Beleške.

Krokodilove solze pretaka nad slovensko žurnalistiko glasilo radikalne-narodnonapredne - samostojne - narodnosocialne četvorice, torej list, ki je že po svojem postanku najmanj poklican soditi o nečednostih slovenske žurnalistike. Resno in odkrito besedo v tej stvari vedno pozdravljamo, ker je potrebna, toda kdor se v tej stvari oglašajo, da sam širi laži in prikriva gnulobo ene ali druge stranke, ki jo zastopa pod lažnim naslovom »neodvisnega političnega lista«, temu se taka pridiga kaj malo prilaga. V istem članku ko slavi preteklost slovenske žurnalistike — morda se mu sline cede po tisti ogabni dobi slovenske žurnalistike, ko je farška gonja cvetela in veljala lažnivost za čednost — in hlini svoje ogorčenje nad nedoslednostjo slovenskega časnikarstva, se kratkomalo zlaže, da noben slovenski časopis ni nastopil proti besedolomstvu v pogodbi med demokrati in Narodnonapredno stranko. Menda glasilo radikalnih slug ne bo morda zahtevalo, da bi mi prevzeli vlogo razsojevalca v prepiru dveh strank, ki ste za mandat barantale in se sedaj pripravljate radi agitacijskih stroškov, katera da naj mandat obdrži. Najmanj povoda pa ima »N. D.« obregnuti se ob naš list radi sodne afe-re gorenjskega Ažmana, ki je zamočal vse konstatacije glede Ažmana pred sodiščem. Za nas niso merodajni samo sodni izreki, marveč imamo razen njih tudi še svoja naziranja, ki nam jih ne narekuje š ali sodišče, ampak večni zakoni etike. Ako se končno zaganja v našega odgovornega urednika, ki je tudi narodni poslanec, češ da ne bi kot tak ne smel prevzeti odgovornega uredništva, uganja zopet grdo hinavščino. Naš odgovorni urednik je dolgoletni član našega uredništva, je še vedno aktivni urednik, ki je prevzel odgovorno uredništvo, ker je njegov prednik obolel. Drugače pa je z odgovornim uredništvom pri »Kmetijskem listu«, ki stoji pod patronanco N. D. Ta list se laže tako, da je v njegovih stolpcih redkokdaj kak članek ali polemika, ki bi ne pretvarjala resnice in to pod imunitetnim plaščem g. poslanca Puclja, ki je odgovorni urednik, dasi ni časnikar in dasi bi po zakonu ne mogel

Edmund About: s

Kralj gora.

Iz francoščine prestavila K. Hafner.

(Dalje.)

Harris je odprl usta, da bi mu ugovarjal, toda v tem trenutku je zapel zvo-nec v prodajalnici. Bila je dekla, ki je vstopila z mlado deklico, staro petnajst do šestnajst let, ki je bila napravljena kot najnovejša slika modnega časopisa. Dimitrij se je dvignil in je rekel: »To je Fotini.«

»Gospodje,« je rekel pek, »če vam je prav, govorimo o drugih stvareh. Roparske povesti niso za ušesa mladih deklic.«

Kristodil nam je predstavil Fotini kot hčerko svojega bojnega tovariša, polkovnika Žana, ki je bil poveljnik trga v Navpliji. Imenovali so jo torej Fotini, Žanovo hčerko po navadi dežele, v kateri pravzaprav ne poznajo družinskih priimkov.

Mlada Atenka je bila grda, kot je grdihi devet desetih atenskih deklic. Imela je lepe zobe in tepe las, toda to je bilo vse. Njena stisnjena postava je izgledala v stezniku kot trska. Njene, kot gladilnik zaokrožene noge so ji morale povzročati bolečine; ustvarjene so bile zato, da se gibljejo v babušah (turški čevlji) in ne zato, da jih stisne v Meyerjeve škornjice. Obraz je kazal toliko grškega tipa, da sploh ni imel profila. Bila je ozka, da se je zdela, kot bi se bila kaka dojilja spozabila in se vsedla na otrokov obraz. Vsaka obleka ne pristojala vsaki ženski. Uboga Fotini je izgledala skoro smešna v svoji. Njena nabrana obleka, ki jo je težka krinolina še

bolj širila, je le večala videz njenega neokretnega vedenja. Kraljevske dragocenosti, med katerimi se je zdela ona mal medalljonček, so prav tako spopolnjevale namen, da kažejo nepopolnost njenega telesa. Človek bi bil rekel, da je to debela in mala dekla, ki se je nališpala v praznično obleko svoje gospodarice.

Nihče med nami se ni čudil, da je bila hčerka priprostega polkovnika tako bogato oblečena zato, da prebije svojo nedeljo v pekovski hiši. Poznali smo dobro deželo, in smo vedeli, da je toaletna neozdravljiva rana grške družbe. Priprosta dekleta si dajo preluknjati svoj denar, sešijejo posamezne kose skupaj v malo čepico in se pokrijejo z njo na največje praznike. Vso svojo doto nosijo na svoji glavi. Mestne deklice jo naložijo pri trgovcih in jo nosijo na celem svojem telesu.

Fotini je bila v zavodu v Hetariji. Kot veste, je ta zavod uravnan po vzorcu onega Častne legije, toda na bolj široki in tolerantni podlagi. Tu se ne vzgajajo samo vojaške hčerke, temveč sempoja tudi dednje roparjev.

Hčerka polkovnika Žana je znala nekoliko francoski in angleški, toda vsled svoje plahosti nikakor ni bliščala v govoru. Pozneje sem zvedel, da je računala njena družina na to, da se pri nas izpopolni v tujih jezikih. Njen oče, ki je zvedel, da pogostuje Kristodil poštene in učene Evropejce, je prosil peka, naj jo ob nedeljah vzame iz zavoda in ji da priliko za dopisovanje. Ti pohodi so se zdeli prijetni Kristodilu in zlasti še njegovemu sinu Dimitriju. Mladi tržni sluga je oboževal z očmi ubogo benzionatko, ki na tega ni opazila.

Napravili smo vsi skupaj načrt, da gremo poslušati godbo. To je lep prizor, ki si ga napravijo Atenčani sami sebi vsako nedeljo. Ljudstvo prihaja od daleč preko celega polja prahu, da posluša valčke in kvadrile, katere igra polkovna godba. Revnejši gredo tja peš, bogatejši se vozijo, in imenitnejši jahajo tja. Po zadnji kvadrilji se vrne vsakdo domov s prašno obleko, z zadovoljnim srcem in si reče: »Dobro smo se zabavali!«

Gotovo je, da se je Fotini hotela skazati pri godbi in njen oboževatelj Dimitrij ni bil jezen, ker bi se moral tam pokazati z njo; kajti nosil je nov površnik, ki ga je kupil popolnoma gotovega v zalogi pri Lepi vrtnarici. K nesreči pa je začelo tako neusmiljeno deževati, da smo morali ostati doma. Da si ubijemo čas, nam je predlagala Marula, naj se igramo sladkorčke: to je moderna zabava nižje družbe. Vzela je trgovini steklenico in je razdelila vsakemu izmed nas pest domaših sladkorčkov od nagelnovih žbic, anisa, popra in cikorie. Zatem smo vrgli karte in tisti, ki jih je prvi zbral skupaj devet ene vrste, je dobil tri sladkorčke od vsakega svojega nasprotnika. Maltežan Giacomo je dokazal s svojo vzdržno pazljivostjo, da mu ni bilo vseeno, če dobi ali ne. Sreča mu je bila mila: Dobil je vedno in videli smo, kako je požrl sedem ali osem pesti sladkorčkov, ki so se bili sprehajali že po rokah nas vseh ne izvzemši g. Mérinaya.

Jaz, ki sem se zanj zanimal za igro, sem osredotočil svojo pazljivost na redek dogodek, ki se je odigral na moji levici. Medtem, ko so se pogledi mladega Atenca ubijali drug za drugim ob Fotinini malo-

marnosti, jo je Carris, ki je ni opazoval, privlačeval z neodoljivo silo nase. Držal je svoje karte s precejšnjo nepazljivostjo, zdehal sempoja z ameriškano prostodušnostjo ali je žvižgal Y a n k e e D o o d l e, brez ozira na družbo. Zdelo se mi je, da mu je Kristodilova povest vzbujala začudenje in da se je njegov duh sprehajal po gorah za Hadži Stavrosom sledom. Vsekakor pa je mislil na nekaj in to nekaj gotovo ni bila ljubezen. Mogoče tudi mlada deklica ni mislila nanjo, kajti skoro vse grške žene imajo na dnu srca dober obliž brezbriznosti. Kljub temu pa je gledala mojega prijatelja kakor bik v nova vrata. Ona ga se ni poznala; ničesar ni vedela o njem, ne za njegovo ime, ne za njegov rojstni kraj in ne za njegovo premoženje. Celo govoriti ga še ni slišala, in čeprav bi ga bila, gotovo ni bila sposobna presoditi, če je duhovit ali ne. Njej se je zdel zelo lep in to je zadostovalo. Grki starega časa so oboževali lepoto; to je bil edini Bog, v katerega so vsi verovali. Grki današnjih dni zamorejo kljub vsemu propadu še vedno razločevati kakega Apolona od opičje sohe. V delih gospoda Fauriela najdemo malo pesmico, ki bi se lahko takole prestavila:

Mladi dečki, ali hočete vedeti, mlade deklice, ali se hočete naučiti, kako pride ljubezen v nas? Ona vstopi skozi oči; iz oči stopi v srce in v srcu požene korenine. Brezdomno je bila Fotini ta popevka znana; kajti široko je odpirala svoje velike oči, da bi zamogla skozi nje vstopiti ljubezen, ne da bi se ji bilo treba pripogniti.

(Dale sledi.)

bihi, ker nima svojega bivališča v Ljubljani, ampak neke dole v Vel. Laščah. To seveda dnevno glasilo samostojnežev — zamlčuje, menda ne iz — komoditete.

Na »Jutrovo« ponovno čekanje o staroslovenskem bogoslužnem jeziku odgovarjamo le, da se bogoslužni obrednik že izdeluje in sicer ne v staroslovenskem jeziku, ampak v živem slovenskem, oziroma hrvaškem, česar »Jutro« ne ve, dasi smo to mi že davno ugotovili. Stvar zato še ni gotova, ker se v cerkvi dela vse temeljito in premišljeno, ne pa kakor dela naša vlada državne zakone, ki jih je treba vedno popravljati ali pa se sploh ne dajo izvršiti. V obče pa vsa ta stvar spada v kompetenco cerkve, države pa čisto nič ne briga. Kdo pa v cerkvi uči in daje zakone, to bi »Jutro« lahko vedelo iz katekizma. »Jutrovo« stališče v tem vprašanju je sploh ena sama hinavščina, ker mu za cerkev in njen bogoslužni jezik ni čisto nič, ampak samo za politične cilje. Zda, ko demokrati ne morejo več zaradi bogoslužnega jezika zabavljati zoper Rim, stavimo glavo, da bodo začeli zabavljati zoper jugoslovanske škofo, ker hočejo sestaviti obrednik in hrvaščini in slovenščini, češ da s tem uganjajo plemenski separatizem! Boste videli, če ne bo tako! Demokrati so v obče politični harlekini prve vrste.

Dnevne novice.

— **Odlikovanje Pašića in dr. Ninčiča.** Včeraj ob 1. uri popoldne je češkoslov. zunanji minister dr. Beneš izročil ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiću na njegovem stanovanju red zlatega orla. Isto odlikovanje je dr. Beneš ob 5. uri popoldne izročil tudi zunanjemu ministru dr. Ninčiču.

— **Dar Trboveljske občine naši uni.** Trboveljska občina je po svojem gerentu g. Antonu Fortiču podarila Umetnostno-zgodovinskemu seminarju univerze v Ljubljani za novo leto 25.000 Din, s katero vsoto si je zavod nabavil dve temeljni deli za svojo doslej majhno in od države skrajno nezadostno dotirano knjižnico. Trboveljska občina je prva med slovenskimi občinami, ki je z dejanjem pokazala, da ji je prospeh našega najvišjega učnega zavoda pri srcu, in je s svojim darom dala Sloveniji zgled, kako naj sama podpre trud svojih prosvetnih delavcev in pospeši izobrazbo svojih sinov.

— **Poziv sošolcem.** Dne 4. jan. je umrl naš sošolec Anton Urh, kaplan v Dolu pri Ljubljani. Tovariše sošolce opozarjam na dogovor ob desetletnici mature. — J. B. Maribor.

— **Smrtna kosa.** Umrla je v Rajhenburgu Mira Jerebova, bivša učiteljica na Opčinah pri Trstu, v dobi 25 let. Njen oče, nadučitelj Fran Jereb, je 35 let služboval v Istri, največ v Dolini, a mu je italijanska oblast odrekla državljanstvo, vsled česar se je moral s svojo družino izseliti. To je že hirajoči hčerki Miri pospešilo smrt.

— **Invalidska šola v Zagrebu.** Med socialnimi ustanovami, s katerimi Zagreb prednjači, zavzema invalidska šola pri Sv. Duhu važno mesto. Šola ima 17 rednih tečajev: za trgovino, pisarniške posle, krojaštvo, brivstvo, mizarstvo, čevljarstvo, letarstvo itd., ki trajajo redno po eno leto. Koncem tečajev polagajo obiskovalci izpite; nato mora slediti šestmesečno delo pri kakem mojstru, nakar more invalid dobiti obrtno koncesijo, ko je prejel prestat še nov izpit pred obrtno strokovno zvezo. Tečaje vodijo usposobljeni mojstri, vrhovno vodstvo je po vrsto ravnateljju Stjepanu Veljku. Zavod sprejema naročila na razne obrtne izdelke in se delno vzdržuje iz lastnih dohodkov. Zavodu je priključena ortopedična klinika. Leta 1923 je bilo v zavodu 162 gojencev; od teh je med letom izstopilo 31; ostali so tečaje dovršili, in sicer 4 z izvršnim, 35 s prav dobrim, 77 z dobrim in 22 z zadostnim uspehom.

— **Sarajevske železniške delavnice.** V sarajevskih železniških delavnicah so se uredile delavske plače po delu in sposobnosti. Razen tega so uvedli posebne nagrade za pospešeno delo. V to svrhu je imelo lani železniško ravnanstvo na razpolago 300.000 Din. Na ta način so se dosegli v delavnicah veliki uspehi. Sarajevsko železniško ravnanstvo je zato ministrstvu za promet predlagalo, da se sme letos razlika med predvidenim in resničnim dohodki zopet porabiti za nagrade delavstva za hitrejše delo. Ta sistem je v rudarskem oddelku že dolgo uveden.

— **Nova mestna uprava v Sarajevu.** Po demisiji sarajevskega občinskega zastopa je bilo vodstvo mestne uprave poverjeno komisarju Hadžomeroviću. Temu stoji ob strani posvetovalni odbor, v katerem imajo svoje zastopnike vse veroizpovedi. Prvotno je štel in odbor samo 8 članov, sedaj se je pomnožil na 16, tako da ima vsaka veroizpoved v njem 4 zastopnike.

— **Boj sarajevske mestne občine za vodno moč reke Željznice.** Sarajevska mestna občina je prosila za koncesijo v svrhu izkoriščanja reke Željznice za novo električno centralo. Po dolgem boju je vlada sedaj pristala na koncesijo, toda pod tako neugodnimi pogoji, da je občina ne more sprejeti. Med drugim zahteva vlada, da preidejo vse naprave mestne hidroelektrične centrale na Željznici čez

50 let v državno posest. Sploh so pogoji očitno sestavljeni tako, kakor bi hotela vlada kasneje še nekomu drugemu podeliti koncesijo za izkoriščanje Željznice. Sarajevska občina bo zahtevala, da ji dovoli vlada koncesijo pod pogoji, ki bodo odgovarjali splošnim koristim mesta Sarajeva.

— **Zatiranje vran.** V pretekli zimi se je vršilo pokončevanje škodljivih vran, ki so se v naših krajih že močno razpasle, z razmeroma dobrim uspehom, vendar pa še ne v toliki meri, kakor se je pričakovalo. Ker je vran še vedno mnogo preveč in prizadevajo zlasti poljskim kulturam in lovnim živalim veliko škodo, se mora akcija pokončevanja vran z vso pažnjo nadaljevati tudi letošnje zimo oziroma toliko časa, da se število vran zniža. Tozadevni razglas z navodilom, ki ga je razposlala direkcija šum, je nabit na občinski deski ter se pozivajo interesi, da ga preberejo in se nato zglase v gospodarskem uradu mestnega magistrata in sicer vsaj do 10. januarja 1924. Mestni magistrat ljubljanski bo izdal potrebne licence za nabavo strupa ter tudi brezplačno razdelil manjše množine fosforove paste dotičnim zanesljivim osebam, ki so že doslej pokazale zanimanje za pokončevanje vran. Onim, ki bodo dokazali posebne uspehe, namerava podeliti direkcija šum primerne nagrade.

— **Pasijonske igre v Lazarevu.** Začetkom januarja so začeli diletanti v Lazarevu zopet vzprijati pasijonske igre. Lani so Lazarevčani prirejali pasijonske predstave po raznih mestih Banata in dosegli povsodi velik uspeh.

— **Čaruga v rokah pravice.** Te dni so v Retkovcih pri Vinkovcu prijeli glasovitega slavonskega roparja Jovana Stanisavljevića. Čaruga, ki je štiri leta izvrševal roparski posel in vodil za nos orožnike. Zadnji čas je živel kot »brat« v pokojenega orožnika Marka Drezgici v Vinkovcih, ki kolje živino za armado. Dobavljal je Drezgici potrebne živino, a Drezgic mu je preskrbel napačne osebne izkaze. Čaruga je mlad mož, svobodnega, veslega obnašanja. Svoje zločine je že priznal. Ko so ga gnali po osjeških ulicah v zapor, je rekel: »Evo, peljete me v grob.« Orožniki, ki so Čarugo aretirali, dobe razpisano nagrado v znesku 30.000 Din. — Razen Čaruge so aretirali orožniki tudi tri njegove tovariše: Marka Drezgici iz Gračca, Milana Prpića iz Karlobaga in Mirka Krmpotića iz Gospića.

— **Tatvine na železnici.** Med vojnjo iz Siska v Zidanmost ali na kolodvoru je bilo vloženo v železniški voz štev. 33.602 od vlaka 563. Pri preiskavi so ugotovili, da manjka iz voza 7 vreč moka v teži 505 kg v vrednosti okrog 20.000 kron. Polajilec je bila natovorjena v Zenti in namenjena v Maribor. — Med vojnjo od Ljubljane do Kresnice sta ukradla dva mlada fanta asistentu južno železnice Albinu Brezniku moški šal, vreden 800 kron. Tatova sta istopila in pobegnila na Kresnicah. — Na kolodvoru v Zidanem mostu je bila ukradena Neži Pirčovi iz Novega mesta železniška legitimacija izdana na njeno ime s 14 letno hčerko Nežko. V legitimaciji je bilo tudi nekaj drobiža. — Na kolodvoru Videm-Krško je iztrgal neznan paglavac služkinji Juliji Vertovšek iz Ljubljane črno usnjato žensko ročno torbico, v kateri je imela 160 kron denarja, železniško legitimacijo in rjavo usnjato denarnico.

— **Razne nesreče.** V barvarni Zintauer v Mariboru se je vnel obratovodnji Josipu Högenmarthu bencin, s katerim je imel namočeno obvezo na levi roki. Dobil je nevarne opekline. — Pri lesni industriji Pogačnik & Fister v Podnartu se je drvar Franc Boršič močno vsek v levo koleno. — V cementni tovarni v Mojstrani je pri tisanu na ledeni cesti zadnji del voza voznika Andreja Skomavca ob breg in mu težko poškodoval obe nogi. — Gozdni delavec Jožef Markež pri lesni industriji Hudovernik & Comp. v Radovljici se je težko vsek v levo nogo. — Delavec pri mestni pripravi v Ptuj je padel po stopnicah in se poškodoval na prsnem košu. — Na Šimen Francovi žagi v Rodici pri Kamniku je padel žagarju Feliks Novaku hlood na desno nogo in ga precej poškodoval. — Žagar Urban Vuga je padel v Scherbaumovem mlinu v Framu pri Mariboru na žagi na ledenih tleh in zadobil težke zmečkanine na levih prsih. — Zmag. Rat. Ključ. pom. v Mariboru, si je zmečkal levo roko. — V kemični tovarni v Šoštanju si je Ključ Traminšek Josip zmečkal na stružnem stroju prste na levi roki.

Primorske novice.

p Obisk admirala Thana de Revela v Trstu. Za 27. januarja je v Trstu napovedan obisk pomorskega vojvode admirala Thana de Revela. Ob tej priliki se bodo vršile velike slovenosti. Med drugim bodo izročili sidro in verigo vojne ladje »Audace« ki se je proslavila v svetovni vojni, da ju polože ob temelj monumentalnega »Svetilnika zmag«, ki je sedaj dograjen do četrte stopnice. Admiralu bodo poklonili dragoceno častno sabljo in pa umetniško izdelano medaljo. Vsekakor bo imel Trst zopet kaj gledati in slišati.

Štairske novice.

ČEŠKOSLOVASKI ZUNANJI MINISTER DR. BENEŠ

se je na svojem potu v Belgrad peljal 8. ga sprejeli belgrajski češki poslanik g. Se. ga sprejeli belgrajski češki poslanik g. Se. ba in sekcijski načelnik ministrstva zunanjih zadev g. Kicaković, ki sta ministra spremljala na potu v Belgrad, nada-

lje generalni konzul Češkoslovaške v Ljubljani, g. Otokar Beneš, zastopniki naših oblasti, med njimi g. okrajni glavar Vončina ter mnogo našega občinstva. G. zunanji minister je sprejel omenjene gospode pred vlakom ter se razgovarjal z njimi kakih 10 minut. Med drugimi se je razgovarjal tudi z zastopniki tiska, katerim je nakratko omenil važnost konferen- ce v Belgradu ter podal več zanimivih izjav.

Š Društvo katechetov lavantinske školije se je ustanovilo dne 8. januarja v Mariboru. Za predsednika je bil izvoljen kanonik dr. M. Vraber, za podpredsednika prof. dr. A. Medved, tajnik je g. J. Bogovič, knjižničar P. Gratus Kostanjšek, odborniki: prof. J. Vreže, A. Čížek, F. Psimder, Fr. Lukman, P. Zivortnik, preglednika računov pa sta g. M. Petelinšek in P. Holeman.

Š Güzova dvorana v Mariboru je že zopet popravljena ter bo v kratkem na razpolago društvom za prireditve.

Š Jugoslovanski Lloyd, tovarna za obleke v Mariboru, ki je v jeseni prenehala z delom, je ponovno obnovila obrat. Zaposlenih je zopet okrog 200 delavcev.

Š III. carinska konferenca se vrši v Mariboru dne 14. januarja v prostorih drž. trgovske šole.

Š Neznani gluhomem. V Mariboru je ustavila policija neznanega gluhomnega dečka, ki je 14 do 16 let star, slabo razvit in kaže znake umobolnosti. Oddal se ga v državni zavod za zaščito deca. Kdor bi o njem kaj vedel, naj javi zavodu.

Gospodarstvo.

RUSIJA IN EVROPA.

Zadnje čase so se začeli množiti v evropskem časopisju glasovi, ki govorijo o prstov. Ša s posredovanjem znanih političnih osebnosti (Franklin-Bouillon, ki je posredoval tudi pri pogajanjih s Kemal-pašo v Turčiji) in male antante dobiti stik z Rusijo in govori se celo o pogodnem priznanju Rusije, če se ta zaveže prevzeti nase dolgove. Anglija pa je že mnogo prej navezala z Rusijo gospodarske stike in je samo še vprašanje časa, kdaj bo sovjetsko Rusijo priznala. Vse države so se začele zanimati za ruske gospodarske razmere in skušajo druga drugo prehiteti, katere bi si prej in največ koristila mogla zagotoviti iz trgovinske pogodbe z Rusijo.

Kakšne so gospodarske prilike v Rusiji, ni ravno lahko izvedeti; toda najboljše poznavalci objektivno priznavajo, da se Rusija gospodarsko obnavlja. Številke o ruskih gospodarskih razmerah se težko do- bijo. V evropske liste prihajajo predvsem številke o zunanji trgovini. Prizadevanje sovjetov za aktivacijo zunanje trgovine je doseglo mnogo uspehov. Tako izkazuje n. pr. zunanja trgovina v oktobru preteklega leta sledeče številke: uvoz 18,6 milijonov zlatih rubljev, izvoz 26,7 milijonov rubljev. Potemtakem je znašala aktivnost čez 10 milijonov rubljev v zlatu. Oktobar je v preteklem letu še peti mesec, ki izkazuje aktivnost v zunanji trgovini. Prvikrat se je pojavila aktivnost v marcu in je takrat znašala 400.000 rubljev v zlatu. Potem je bila trgovina v maju aktivna za 700.000 rubljev. V juliju je dosegla aktivnost skoro 7 milijonov, v avgustu pa 6 milijonov rubljev v zlatu, kar je značilen pojav.

Z uvedbo zlate valute (červonec), ki stoji po vrednosti nad angleški funtom šterlingom, se je vsekakor gospodarsko življenje zelo opomoglo. Rusko žito je začelo zopet prihajati v velikih količinah na evropska tržišča. Velevažno dejstvo v letu 1923. je zopetni začetek ruskega žitnega izvoza, ki tvori od celokupnega izvoza 35,4 odstot. Rusko žito je predvsem zmoglo konkurence v državah ob obalah Sredozemskega morja radi nizkih prevoznih tarifov. Na avstrijskem trgu predstavlja to rusko žito občutno konkurenco našemu žitu, ki ne more konkurirati z ruskim radi previsokih produkcijskih stroškov. Tudi Amerikanci računajo z ruskim eksportom kot velevažnim faktorjem.

Čas je, da se tudi mi pobrigamo za spoznanje ruskih razmer, kajti cela vrsta znakov kaže na konsolidacijo ruskih razmer, s katero je treba računati ne samo v svetovni politiki, ampak predvsem tudi v svetovnem gospodarstvu, katerega vplivom se tudi mi ne moremo in ne smemo odtegniti.

g Vložitev prijav za pristojbinski namestek. Zakon o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923. je določila o pristojbinskem namestku deloma izpremenil in je njih veljavnost v izpremenjeni obliki razširil na celo državo. Generalna direkcija posrednih davkov objavlja v Uradnem listu št. 1. z dne 7. januarja 1924 pod št. 5 osnovna navodila za pobiranje dopolnilne prenos. takse, ki je identična z dosedanjim pristojbinskim namestkom. Po teh navodilih se smatra dobo od 1. januarja 1924 do 31. decembra 1925 za prvo novo takšno perijodo. Davčni uradi imajo nalog, da pozovejo z razglasom vse osebe, zavezane plačevanju te takse, naj vložijo napoved do dne 15. januarja 1924. Tiskovine za napoved se dobivajo pri davčnih uradih.

g Novi taksi predpisi in finančni zakon za l. 1922-1923. V novi zakon o taksah so prevzete vse takse odredbe iz finančnega zakona za l. 1922-1923. Vse te odredbe, tudi kolikor so izpremenjene ali dopolnjene, veljajo izza dne 15. novembra 1923, tako kakor se glase v novem zakonu. Kar se tiče takse, katerih postavke so bile s finančnim zakonom povišane, pa v novem zakonu o taksah niso izrecno omenjene, se pobirajo izza dne 15. novembra 1923 v izmeri, v kateri so se pobirale pred povišanjem s finančnim zakonom za l. 1922-1923. To velja tudi za tarifno postavko 10 (emisijske pristojbine), kolikor posamezni odstotki te tarifne postavke niso v novem zakonu izrecno navedene. (Objava generalne direkcije posrednih davkov z dne 30. novembra 1923 št. 40346). Iz te objave sledi, da je emisijska pristojbina od dolnice, glasečih se na ime ali na prinosnika, izza dne 15. novembra 1923 znižana od 3 odstot oziroma 6 odstot. na 2 odstot oziroma 4 odstot.

g Žitni trg. V Vojvodini notirajo žitu sledeče cene: koruza 245—247,50 Din, stara koruza 257,50 Din, pšenica 330—335 Din, pšenična moka št. 0 525—530 Din, ječmen 275 Din, oves, 225 Din, otrobi 145—150 Din.

g Dohodki državnih rudnikov. V 11 mesecih prejšnjega proračunskega leta so znašali celokupni bruto dohodki državnih rudnikov 333.964.111,78 Din, čisti dobiček pa 41.133.474,14 dinarjev.

g Tržne cene v Mariboru. Goveje meso stane l. 25—27 D, II. 22—24 D. III. 16—20 dinarjev. — Teletina l. 26—30 D, II. 24—25 dinarjev. Prašičje meso 30—40 D, konjsko meso l. 12—15 D, II. 8—10 D. — Kože: 1 ko mad konjske kože 150—200 D. 1 kg goveje 17,50—22,50 D, 1 kg telečje 30 D, svinjske 11,50, gornjega usnja 120, podplatov 80—125 dinarjev. Perutnina: 1 piščanec, majhen 20—27,50 D, večji 28—40, kokoši 48—55, race 45 do 77, gosi 70—100, purani 140—200. domači zajec, majhen 20, večji 30 Din. — 1 liter mleka 3,50—4 D, smetane 16—18, surovega masla 1 kg 55—57 Din. — Žito: 1 kg pšenice 3,50, rži 3, ječmena 3, ovs 3, koruze 3,50, proso 3,50, ajde 3, tižola navadnega 5—7, leče 14 D. — Mleviski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 0 6,50, št. 1 6 D. 1 kg prosene kaše 7,50, ješprenja 6, otrobov 2—2,50, koruzne moke 4, koruznega zdroba 7, ajdove moke 7—8, kaše 6,50. — Krma: 1 q sladkega sena 87,50—100 dinarjev, ovsene slame 75—87,50. — Kurivo: 1 m³ drv, trdih 200 D, mehkih 175, trboveljski premog 42—45, velenjski 27—30, oglje 1,50 do 2, koks 1—2, petrolej 7, bencin 17, karbid 6,50, sveče 15 dinarjev.

BORZA.

Curih, 9. jan. (Izv.) Pešta 0,06, Italija 24,85, London 24,72, Newyork 675,25, Pariz 28,25, Praga 16,70, Dunaj 0,0080 (n. a. K 0,0080), Bukarešt 2,90, Sofija 4,15, Belgrad 6,45.

Zagreb, 9. jan. (Izv.) Pešta 0,38—0,41, Italija 3,8450—3,8750, London 383,50—386,50, Newyork 88,75—89,75 (dolar 88,50), Pariz 4,31—4,36, Praga 2,6950—2,6250, Dunaj 0,1250—0,1270, Curih 15,66 do 15,66.

Naznanila.

Občni zbor Skofljskega društva za varstvo mladi se bo vršil v četrtek, dne 25. t. m. ob pol 5. popoldne v društveni pisarni (Mestni trg 8, I. nadst.). Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora. 2. Letno poročilo za 1923. 3. Sprejem računskega poročila društvenega vodstva za 1923 ter poročila nadzorstva. 4. Slučajnosti. Društveni računi so od danes naprej vsakemu društveniku v društveni pisarni (Mestni trg 8, I. nadst.) na upogled na razpolago. Predsednik Ig. Nadrah, I. r.

Istrani. Za petek, 11. t. m. napovedani sestane- nek odpade. — »Sofca«.

V pondeljek, dne 14. t. m. vrši se v dvorani Filharmonične družbe koncert baritonista dr. Rigo in prof. Janko Ravnika. Dr. Rigo, ki je na svojem prvem koncertu splošno jako ugajal, uam zapoje celo vrsto pesem iz slovenskega in svetovnega repertoarja, zastopane pa najboljših klasikih. — Vstopnice v Matični knjižarni.

Gremij trgovcev za Ljubljano-okolice nazna- nja, da priredi v nedeljo, dne 13. t. m. ob pol 3. uri popoldne na Vrhniki v gostilniških prostorih gosp. Jurce informativen sestanek. Razpravljajo se bo o davkih in o pomenu predstojećih dohodni- skih cenilnih komisij. Vabijo se vsi trgovci, obrtniki in posestniki, da se tega važnega sestanka gotovo udeležijo. Načelnik Fran Zebal, I. r.

Ljubljanske novice.

Ij »Da se ne pozabi.« Pod tem naslo- vom je napisal včerajšnji »Narod« zopet celo vrsto očitaj na naslov SLS, češ da je samo SLS kriva, da v Ljubljani ni dovolj stanovanj, da Kredita banka ni mogla pravočasno zidati svoje palače, da v Ljubljani ni dovolj elektrike in kar je takih in podobnih nemarnosti in zanikarnosti v me- stni občinski upravi, ki jih pa slučajno ni zagrešila SLS, ampak stari libe- ralni občinski svet! Zato smo prav hvaležni »Narodu«, da nas je opom- nil, da se ne pozabi, kakšno elektrarno so nam zgradili liberalni gospodje, kamor niti industrijski tir za prevažanje premoga ne pelje, ampak je treba premog dovažati z vprego, vsled česar je elektrika mnogo dražja kot bi bilo treba. Zakaj ni liberal- ni občinski svet že takrat napravil hidro- električne centrale (ali na Fužinah ali pa v Medvodah)? In ko je deželni odbor ho-

iel sistematično uvesti elektrifikacijo cele dežele, ne izvzemši Ljubljane, kdo je bil tisti, ki se je temu projektu z vso trdovratnostjo upiral? To je bil liberalni občinski svet, ki je raje riskiral silne tisočake za drage rekurze in pravde, kakor pa da bi bil pristal na zelo dalekosežni načrt deželnege odbora, od katerega bi bila ravno Ljubljana imela zlasti danes ogromno korist kot jo ima cela Gorenjska od Završnice. Ali pa hiše in stanovanjska mizerija: Kdo je tu največ kriv? Ali je bil takt, ko se je dalo še za 100 tisoč kron zgraditi poslopje, kakršno velja danes milijone, na vladi na magistratu SLS-občinski svet? Zakaj niso zidali liberalci, ki so imeli še l. 1918. in še dolgo nato vso magistratno moč v rokah? Zakaj ne? Ali so morebiti čakali, da bo ena jugokrona vredna 100 zlatih dolarjev? In kdo je bil zopet tisti, ki se je najboljši upiral Gosarjevemu načrtu, ki je hotel bogatino prisiliti, naj zidajo? Ali se je upirala SLS? Vse to in še marsikaj drugega je zelo vredno, da se ne pozabi!

lj Popis živine. Mestni magistrat objavlja: Pri popisu in štetju živine, perutnine in čebelnih panjev se je opazilo, da več posestnikov ni storilo svoje dolžnosti in popisalo živine, kljub pozivu v tukajšnjih časopisih. Ker se mora popis živine v že nekaj dneh predložiti višji oblasti, se dobitni zamudniki vnovič pozivajo, da popišejo svojo živino pri mestnem magistratu, gospodarskem uradu, glavni vhod, pritličje desno.

lj Nesreče. V kemični tovarni v Mostah je odletel delavcu Josipu Tomle kos kamna v levo oko in ga težko poškodoval. Prepeljali so ga v bolnico. Ravnotam je padla delavcu Rudolfu Habe na nogo težka železna posoda in mu zmečkala več prstov. — V tovarni Ivana Šiške se je delavec Us Peter pri cirkularni žagi obrezal na treh prstih desne roke.

lj Mestna aprovizacija razprodaja od 10. januarja dalje goveje meso boljše kvalitete po enotni ceni 74 K za kg, in sicer na stojnici v Šolskem drevoredu nasproti trgovine Mayer in na mestni stojnici v Šiški.

lj Vlom v Strelški ulici. Neznani vlomilec je vlomil v Strelški ulici v Turkovo gostilno. Odprl je železni rolo pred vhodnimi vrati s ponarejenim ključem. V gostilni je vlomil v predale omare in je odnesel 1400 K in pa 16 kosov torte.

lj Nalezljive bolezni. Od dne 30. decembra 1923 do 5. januarja 1924 je bil v Ljubljani naznanjen 1 slučaj davice in 4 slučajji dušilnega kašlja.

lj Tedenski zdravstveni izkaz. Od 30. decembra 1923 do 5. januarja 1924 je bilo v Ljubljani rojenih 84, mrtvorojenih 2. Umrlo je v tem času 9 oseb, od tega 4 tuji. Vzrok smrti je v 2 slučajih pljučnica, v 2 srčna hiba, v 1 rak, ostalo druge bolezni.

lj Tatvina na glavnem kolodvoru. Martin Zibert, odpuščen železničar, je ukradel na glavnem kolodvoru iz nekega voza tri lonce, tri pa je pri tem razbil ter je napravil za 2000 kron škodo. Če je odnesel še kaj več, bo dognala preiskava.

Prosveta.

pr Koncert pevskega zbora Glasbene Matice v Ljubljani. Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani priredi svoj prvi koncert v letošnji sezoni v

četrtak, dne 17. januarja v Unionski dvorani ter po daljšem presledku izvaja zopet veliko orkestralno delo dr. Dvořak: Stabat Mater, za soli, zbor in orkester. To delo se je izvajalo v Ljubljani po Matičnem zboru pred 30. leti. Solistične partije so v rokah opernih pevcev: gdč. Zikova, ge Borove ter gg. Šimenca in Botetta. Spremlja pa delo godba drav. div. oblasti. Naše glasboljivo občinstvo opozarjamo na ta koncert, o delu samem pa izgovorimo prihodnjič bolj podrobno. — Vstopnice v Matični knjižarni.

Učiteljski vestnik.

Podružnica Sloviške zveze za Ljubljano zboruje v petek, dne 11. t. m. ob pol 6. zvečer na Šentjakovski dekliški šoli, II. nadstropje. Tema: Nadaljevanje predavanja mons. Steske.

Orlovski vestnik.

Osnutli za prvi dve zgodovinski predavanji so se danes razposlali na odseke. Priložene so polonice.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Četrtek, 10. januarja: OSMa ZENA. — Red C. Petek, 11. januarja zaprto.

Sobota, 12. januarja: GOLOBČEK. — Red B. Nedelja, 13. januarja ob 3. uri popoldne: MOGOČNI PRSTAN. — Izven. — Ob 8. uri zvečer:

HAMLET. — Izven

Ponedeljek, 14. januarja: GOLOBČEK. Red F. Torek, 15. januarja: zaprto.

OPERA.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Četrtek, 10. januarja: TOSCA. — Red E. Petek, 11. januarja: SUZANINA TAJNOST, MOZART IN SALIERI, GIANNI SCHICCI. — Red D.

Sobota, 12. januarja: MIGNON. — Red A. Nedelja, 13. januarja: SEVILSKI BRIVEC; ljudska predstava.

Ponedeljek, 14. januarja: zaprto.

Torek, 15. januarja: MIGNON. — Red B.

Sprememba dramskega repertoarja. Ker v soboto, dne 12. t. m. ni na razpolago vojaške godbe, ki naj bi sodelovala pri predstavi »Hamlet«, se dramski repertoar takole spremeni: v četrtek, dne 10. t. m. »Osmi ženac« za red C, petek, 11. t. m. zaprto, sobota, 12. t. m. »Golobček« za red B, v nedeljo, dne 13. t. m. popoldne ob 3. »Mogočni prstan«, zvečer ob 8. »Hamlet«, in sicer obe predstavi izven abonmaja. Pri predstavi »Hamlet« igra Ofelijo ga Nablocke, kraljico pa ga Marija Vera.

Turistika in sport.

T. K. Škala priredi v nedeljo dne 13. t. m. za svoje članstvo smuško tekmo za klubovo prvenstvo na progi: Golovec-Orle-Ledina pri Smarju in nazaj. Dolžina proge je okrog 30 km. Start in cilj nad Črčnovarjem pri Karlovcem mostu. Nagrade so: Tri diplome za člane in dve za članice. Start ob 9. uri zjutraj. Prijavnina za člane in članice 10 Din. Prijave se sprejemajo do sobote do 6. ure v trgovini tovariša Elgija Eber, Kongresni trg. V nedeljo dvojna prijavina. Tekmuje se po tekmovalnih pravilih. T. K. S. — Odbor.

Metoklub Slovenija opozarja svoje člane, da imajo v klubovi kavarni »Evropic« rezervirano mizo, kjer bodo članom na razpolago športne revije in časopisi. Sportski zdravo!

Klub kolesarjev in metoklistov »Mirijac« v Ljubljani vabi vse člane na sestanek, ki se vrši v četrtek, 10. t. m. ob 20. zvečer v restavraciji Novi-štet (Prešernova soba). Ker je razgovor o bližnjem občnem zboru, je dolžnost vsakega člana, da se sestanka sigurno udeleži. — Tajnik.

Metoklub Slovenija vabi vse svoje člane k sestanku dne 12. januarja ob 8. zvečer v »Rožcah«, hotel Union. Dnevni red: Zimska ocenjevalna tekma. —

SK Primerje sporoc, da se za 6. januarja sklicani redni občni zbor vrši nepreklicno v nedeljo, dne 13. t. m. ob 9. dopoldne v srebrni dvorani hotela Union. Dolžnost slehernega člana je, da se občnega zbora udeleži. — Odbor.

Smučarska tekma za prvenstvo T. K. »Skala«, katere je bila objavljena, da se vrši 13. t. m. v Bohinju, je valed neugodnih snežnih razmer odpravljena. — Smučarski odbor.

Izpred sodišča.

JADRANSKA BANKA CONTRA »JUTRO«.

Na razne napade na Jadransko banko, ki jih je objavljalo v zadnjem času »Jutro«, je poslala Jadranska banka vsega skupaj 7 več ali manj dolgih popravkov, katerih pa »Jutro« ni hotelo priobčiti. Banka je vsled tega tožila odgovornega urednika »Jutra« in večeraj se je vršila pri okr. sodišču na sobi št. 28 obravnava, ki je bila precej obsežna. Šlo je za 7 popravkov, ki jih je »Jutro« zavrnilo. Zastopnik »Jutra« je ugotavljal, da je popravek prejel, da pa jih ni priobčil, ker da niso bili pravilno in čitljivo podpisani, in pa, da niso odgovarjali po sestavi predpisom § 19, ker so v vseh slučajih presegali okvir inkriminiranih popravljenih člankov. Zastopnik Jadranske banke je ugotovil, da so bili vsi podpisi pravilni, kot so označeni v trgovskem registru, ter da so odgovarjali točno vsem zakonitim predpisom. Konec dolge obravnave, ki je trajala čez poldne, je bil ta, da je bil odgovorni urednik »Jutra« krivim spoznan, da kot odgovorni urednik ni priobčil popravkov in je bil obsojen po § 21 t. z. na 500 Din denarne globe ali v slučaju neizterljivosti na 10 dni zapora, ter mora priobčiti vse označene popravke po razglasitvi te obsodbe in se izdaja »Jutra« ustavi, če ne objavi inkriminiranih popravkov. Objaviti mora tudi to obsodbo na lastne stroške v prvi številki lista.

Poslano.*

Jadranska banka a. d. Beograd je z dopisom od 5. januarja 1924 pozvala uredništvo demokratskega dnevnika »Jutro« v Ljubljani, da z ozirom na članek »Proti neselidnim mahinacijam«, priobčen v »Jutru« št. 300 od 23. dec. 1923 objavi v smislu § 19 tiskovnega zakona sledeči popravek:

»Ni res, da je Narodna banka odklonila vsak nov kredit Jadranski banki — res pa je, da je Narodna banka znatno zvišala kredit, ki ga je Jadranska banka življala pri njej dosedaj.

Ni res, da je delo na zgradbi nove palače popolnoma ustavljeno, — res pa je, da so zunanja dela na novi palači Jadranske banke v Beogradu dovršena in da se neprestano in intenzivno dela na izgotovitvi notranjosti in opreme nove palače Jadranske banke v Beogradu.

* Za vsebino tega dopisa odgovarja uredništvo le, kolikor določa zakon.

Ni res, da prodaja banka sedaj tudi že »Strojne tovarne in livarne« tujcem, res pa je, da Jadranska banka svojih delnic »Strojnih tovarn in livarn« v Ljubljani ne prodaja nikomur.

Ni res, da je »Kamenarović« za hrbtom upravnega sveta ponudil za 40 milijonov nove nominalne delniške glavnice Nemcem — res pa je, da so se svoječasno vršili razgovori zastopnikov banke z neko inozemsko skupino za prevzem mnogo manjše svote event. nove emisije delnic Jadranske banke.

Istega dne je Jadranska banka a. d. Beograd pozvala uredništvo demokratskega dnevnika »Jutro« v Ljubljani, da z ozirom na članek »Prodaja večine delnic Jadranske banke tujcem«, objavi v »Jutru« št. 301 od 25. dec. 1923, priobči v smislu § 19 tisk. zakona naslednji popravek:

»Ni res, da sta gg. Kamenarović in Ažman za hrbtom upravnega sveta ponudila neki nemški skupini novo emisijo v znesku 40 milijonov dinarjev nominala, — res pa je, da so se svoječasno vršili razgovori zastopnikov banke z neko inozemsko skupino za prevzem mnogo manjše svote eventualne nove emisije delnic Jadranske banke.

Ni res, da g. Kamenarović prodaja banko tujcem — res pa je, da bi bila, tudi ako bi se bila omenjena transakcija provedla, inozemska skupina udeležena v zavodu le z malim delom povišanega akcijskega kapitala Jadranske banke.

Dalje je istega dne Jadranska banka a. d. Beograd uredništvu demokratskega dnevnika »Jutro« v Ljubljani dostavila poziv, da z ozirom na članek »Križa v Jadranski banki« priobčen v »Jutru« št. 304 od 30. decembra 1923, priobči v smislu § 19 tisk. zakona ia-le popravek:

»Ni res, da je Ažmanovi pisarni izplačala banka brez ozira na ogromne potne stroške 1 in pol milijona dinarjev na račun ekspenzarjev — res pa je, da Jadranska banka ni izplačala pisarni dr. Ažmana nikakih potnih stroškov in da ji je izplačala že od l. 1918 dalje na račun ekspenzarjev le par stotisoč dinarjev.

Ni res, da je g. Kamenarović »iz Rima« prinesel 3 in pol milijona lir manj; a nikomur ni računa položil o njih — res pa je, da je glavni ravnatelj Jadranske banke g. Kamenarović položil račun vladi Kraljevine SHS in prizadetim zavodom o vseh 16 milijonih lir, ki jih je dobil izplačane od italijanske vlade za Jadransko banko Trst in gorisko podružnico Ljubljanske kreditne banke.

Ni res, da je glavni ravnatelj Kamenarović za svoje stanovanje »naročil« mobilije in opremo za milijonske zneske na bančni račun in samo srebrni servisi so banko stali čez milijon kron — res pa je, da glavni ravnatelj Kamenarović ni naročil na bančni račun za svoje stanovanje sploh nikakih mobilij, opreme ali srebrnih servisov.

Ker »Jutro« ni priobčilo gornjih popravkov, je Jadranska banka vložila tožbo proti odgovornemu u »ni« »Jutra«.

Ljubljana, 8. januarja 1924.

Ravnateljstvo

Jadranske banke a. d. Beograd.

S potrdim srcem naznanjamo vsem prijateljem, da je naša priljubljena hčerka, sestra, teta in svakinja, gospodična

Alojzija Cimerman
uslužbenka Trboveljske družbe

danes ob dveh zjutraj preminula.
Pogreb se vrši v četrtek ob pol štiri iz deželne bolnice na pokopališču pri Sv. Križu.
Ljubljana - Št. Rupert, 9. januarja 1924.

Zalujoči ostali.

Potrdim srcem javljamo vsem sorodnikom, častitim prijateljem in znancom, da je naša nadvse ljubljena soproga, sestra in teta, gospa

Marija Adlešič

po dolgi in mučni bolezni, previdna s svetostjavi, danes, 7. jan. t. l., ob 21. uri v 54 letu starosti mirno in vdano v Gospodu zaspala. — Pogreb blage pokojnice se vrši v četrtek, dne 10. jan. ob 15. uri iz hiše žalosti na mestno pokopališče v Krškem.

Pokojnico priporočamo v blag spomin.
Krško, dne 8. januarja 1924.

JURIJ ADLEŠIČ, nadčitelj v pokoju, so-prog. — VSI OSTALI SORODNIKI

GATRIST I. vrste,

kateri se upa prevzeti odgovornost (nadzorstvo) dveh polnojarmentov, za žaganje vsakovrstnega lesa (deske, komisione), dobi takoj mesto. — Ljubljana, Prule 8.

ISČEM ZA TAKOJ

primerno STALNO SLUŽBO kot pisarn. moč, skladiščnik, potnik ali sluga pri kakem uradu, ali trdki. Sem soliden in pošten Cenj. ponudbe na upravo lista pod šifro: »ZANESLJIV« 194.

Službo organista

v večjem kraju sprejme reducirani uradnik. Prevzame tudi vodstvo posvetnih zborov in event. tudi občinsko tajništvo. — Ponudbe na upravo pod Glasbenik 111.

Sodarja in kletarja

samca, z dobrimi spričevali, isčem za takojšnji nastop. Ponudbe na veletrgovino vina

A. Kajfež, Kočevje.

Mesto VAJENCA

v špecerijki trgovini isče zdrav deček 15 let iz dobre hiše, najraje kje na štajerskem. — Naslov: MARIJA BURGER, Zgornja Šiška 40.

Zahvala. Ob prebriski izgubi svojega, nepozabnega soproga, očeta, sturega očeta, brata in strica, gospoda

Franca Prislana

izrekamo vsem cenj. udeležnikom, ki so ga spremlili k večnemu počitku, svojo najsrčnejšo zahvalo. — Posebno se zahvaljujemo g. zdravniku dr. Červinku za njegovo veliko požrtvovalnost ob času boleznega rajnega, dalje prečistiti domači duhovščini in č. g. kaplanu Granfolu iz Griž; g. Mat. Bošnjaku za gniljiv govor ob kratki domačini pevskemu in gas. društvu; cenj. učitelstvu in zastopstvu Hranilnice in posojilnice ter zlasti dragim sosedom, ki so nas tolažili ob bridkih urah. Najiskrenejša hvala vsem za ustno in pisмено izražena sožalja.

Parizije - Braslovče, dne 6. januarja 1924.

Rodbina PRISLAN-ova.

Korespondentinja

z večletno prakso, veščo hrvaškega, slovenskega in nemškega jezika, išče tvornica ZLATOROG, Maribor.

Oddam lepo SOBO

z električno razsvetljavo so-lidnemu gospodu. — Naslov pove uprava pod št. 172.

DVA ACETILENSKA APARATA

za napeljavo razsvetljave, večji in manjši, proda takoj hotel »KRAMAR« v Logatcu. 71

Za STANOVANJE

in zajtrk bi poučeval dijak nižješolca iz vseh predmetov (razen grčine). Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 195.

ISČEM VEČJO

DELAVNICO

ali gospodarsko poslopje s šupo v najem, v mestu ali bližnji okolici. — Dopisi pod »1. februar« na upravo lista.

2 Izložbeni OKNI

zelo poceni napredaj. Poizve se: Florijanska ulica 11, pritličje (v trgovini).

Prodaj hišo

dalje pod, šupo in dva svinjaka ob glavni cesti, 4 km od Ljubljane ali četrte ure od postaje Laverca proti Ljubljani. Zglasti se je pri Jernej Groznik, Daljnja vas 16, postaja Laverca.

Divjega KOSTANJA

vsako množino, kupi po najvišji ceni trdka Paternost & Remic, Ljubljana. — Prosimo takojšnje ponudbe!

Poravnajte naročnino!

Buffet

v kino »Ljubljanski dvor« se takoj odda v najem.

Reflektanti dobe pojasnila pri ravnateljstvu kino »Ljubljanski dvor« od 9.-12. ure dopoldne.

Dve hiši napredaj stoječi na pričetku šestinske doline, na meji mesta Zagreba in najlepšega zletišča Zagrebčanov vis-a-vis Ogrugljaka, ena poleg druge, napredaj iz proste roke. Vsaka ima tri sobe za stanovanje, kuhinjo in pred-soba, klet in podstrešje. Za hišo terase, vrt in nekaj vinograde. Ena hiša ima dovoljenje za neomejeno točenje pijače ter je s posebno dvorano urejena za gostilno. Urejena dvorišča z izvrstnim studentem, šupo in stajo ter odvodnim kanalom. Na enem dvorišču se lahko postavi zgradba do ceste in VILA za hišo; a druga hiša ima poleg dvorišnih vrat še ena vrata v poslopju samem z izhodom na cesto, ter je primerna za trgovino in pekarijo. — Vprašati se pisмено ali ustmeno pri: »LASTA«, gradjevna zadruga v Zagrebu, Dalmatinska ulica 1, pritličje, desno. 190